

[Arbejdsministeren.]

nelser og tilbagetrækning fra arbejdslivet i en lidt tidligere alder som faktorer, der begrænser væksten i arbejdsstyrken. Ganske særligt peges imidlertid på tendensen til synkende arbejdstid, og perspektivredøgørelsen forudsætter, at arbejdstiden for fuldtidsbeskæftigede i løbet af de kommende 15 år vil synke med ca. 15 pct. Det er en fortsættelse af den udvikling, som allerede længe har været i gang.

Et væsentligt grundlag for perspektivredøgørelsens talmæssige oplysninger og vurderinger er endvidere forudsætningen om en stigning på gennemsnitligt $4\frac{3}{4}$ pct. årligt i arbejdsproduktiviteten pr. arbejdstime. Denne forudsætning svarer til produktivitetstigningen i slutningen af 1960'erne, da den var særlig kraftig.

Anvendelsen af arbejdsstyrken hænger sammen med udviklingen inden for de enkelte områder af henholdsvis den private og den offentlige sektor af samfundsøkonomien.

Perspektivredøgørelsen regner med en fortsat nedgang i arbejdsstyrken inden for landbruget og med stagnation eller måske endda svag tilbagegang af arbejdsstyrken inden for handel og transport.

Som noget nyt i forhold til den hidtidige udvikling forventer perspektivredøgørelsen en ikke uvæsentlig nedgang i beskæftigelsen inden for bygge- og anlægsgagnene. I denne forbindelse peges på, at væksttempoet i de offentlige investeringer formentlig vil være synkende, og at boligbyggeriet formentlig vil stabilisere sig nogenlunde på det niveau, der er opnået i de seneste år. Sammenholdt med fortsat tendens til stærk stigning i produktiviteten inden for bygge- og anlægssområdet bliver resultatet, at der skulle være mulighed for at frigøre arbejdskraft, hvilket selvsagt vil medføre betydelige omstillingsproblemer.

Redegørelsen præciserer ikke specifikke forventninger om industriens arbejdskraftforbrug. Imidlertid er såvel løsningen af de langsigtede økonomiske vækstproblemer som af de mere umiddelbart presserende balanceproblemer i samfundsøkonomien afhængig af en endog meget stærk vækst i industriproduktionen. En stærk vækst i industriens produktivitet og adgang for industrien til arbejdskraft i fornødent om-

fang er således vigtige forudsætninger for den udvikling, som perspektivredøgørelsen anser for mulig, og for løsningen af de problemer, der hænger sammen hermed.

Væksten i antallet af ansatte inden for den offentlige sektor har i de senere år været meget kraftig — ca. 6 pct. årlig. Perspektivredøgørelsen regner med fortsat stigning i antallet af offentligt ansatte, om end i et væsentlig afdæmpet tempo. Ser man bort fra de offentlige erhvervsvirksomheder, herunder først og fremmest statsbanerne og post- og telegrafvæsenet, regner man dog med en stigning fra ca. 350.000 personer nu til ca. 575.000 personer om 15 år, hvilket svarer til en årlig vækst i antallet af offentligt ansatte personer på ca. 15.000. Denne vækst i antallet af offentligt ansatte må vurderes på baggrund af den ændrede udvikling i landets samlede arbejdsstyrke. Medens stigningen i antallet af offentligt ansatte hidtil alene har medført en nedsættelse i stigningstakten af antallet af beskæftigede i det private erhvervsliv, vil der — hvis tendenserne slår igennem — fremover blive tale om en direkte nedgang i størrelsen af den arbejdsstyrke, der er til rådighed for de private erhverv.

Ca. $\frac{2}{3}$ af de offentligt ansatte er beskæftiget inden for social forsorg, inden for sundhedsvæsenet og inden for uddannelsessystemet. Det er også disse områder, der fremover kræver en øget arbejdsindsats. Blandt andet af den grund vil kommunerne tegne sig for den helt overvejende vækst i antallet af offentligt ansatte.

Det er således i udpræget grad de offentlige serviceområder, der stiller krav om en øget arbejdsindsats. Derimod vil den egentlige administration, der beskæftiger ca. $\frac{1}{10}$ af de offentligt ansatte, kun tegne sig for en relativ beskedent del af det stigende arbejdskraftbehov inden for det offentlige.

Under forudsætning af den udvikling i arbejdsstyrken og dens anvendelse, som jeg her har redegort for, og under forudsætning af nogen stigning i erhvervsinvesteringerne skulle der være mulighed for, at produktionen i erhvervslivet kan stige med godt 3 pct. årlig. Samtidig kan de offentlige ydelser forøges allerede som følge af den øgede arbejdsindsats i den offentlige sektor, som jeg har nævnt. Hertil kommer en produktivitetstigning inden for den offentlige sektor,